

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

Na temelju članka 86. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10. – ispravak, 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 94/13. i 152/14.), ministar znanosti, obrazovanja i sporta donosi

PRAVILNIK O KRITERIJIMA ZA IZRICANJE PEDAGOŠKIH MJERA

Članak 1.

- (1) Ovim pravilnikom propisuju se kriteriji za izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola.
- (2) Svrha izricanja pedagoške mjere je da se njezinim izricanjem utječe na promjenu ponašanja učenika kojem je mjera izrečena te da bude poticaj na odgovorno i primjerno ponašanje drugim učenicima. Pedagoške mjere trebaju potaknuti učenike na preuzimanje odgovornosti i usvajanje pozitivnog odnosa prema školskim obvezama i okruženju.
- (3) Izricanje pedagoških mjera temelji se na principima postupnosti, proporcionalnosti, pravednosti i pravodobnosti.
- (4) Pedagoške mjere izriču se zbog povrede dužnosti, neispunjavanja obveza, nasilničkog ponašanja i drugih neprimjerenih ponašanja (u daljnjem tekstu: neprihvatljiva ponašanja).
- (5) Pedagoške mjere za koje se utvrđuju kriteriji u:
 - a) osnovnoj školi su: opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu,
 - b) srednjoj školi su: **opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.**
- (6) Pedagoške mjere izriču se prema težini neprihvatljivog ponašanja.
- (7) Izrazi koji se koriste u ovome pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškome ili ženskome rodu obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Članak 2.

- (1) Kriteriji na temelju kojih se izriče pedagoška mjera trebaju biti takvi da potaknu učenika na odustajanje od neprihvatljivih oblika ponašanja i usvajanje prihvatljivih oblika ponašanja, u skladu s pravilima i kućnim redom škole.
- (2) Na početku svake školske godine razrednik je obavezan na satu razrednika izvijestiti učenike, a na roditeljskome sastanku roditelje/zakonske zastupnike učenika (u daljnjem tekstu: roditelje) o odredbama ovoga pravilnika.

Članak 3.

- (1) Neprihvatljiva ponašanja na temelju kojih se izriču pedagoške mjere iz članka 1. stavka 5. ovoga pravilnika podijeljena su ovisno o težini na: **lakša, teža, teška i osobito teška.**
- (2) **Lakšim neprihvatljivim ponašanjima** iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
 - a) ometanje odgojno-obrazovnog rada (npr. izazivanje nereda, stvaranje buke, pričanje nakon usmene opomene učitelja/nastavnika ili dovikivanje tijekom odgojno-obrazovnog rada);
 - b) onečišćenje školskoga prostora i okoliša (npr. bacanje smeća izvan koševa za otpatke);
 - c) oštećivanje imovine u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad nanošenjem manje štete (npr. šaranje, urezivanje u namještaj);
 - d) nedopušteno korištenje informacijsko-komunikacijskih uređaja tijekom odgojno-obrazovnog rada;
 - e) pomaganje ili poticanje ulaska neovlaštenih osoba u školski prostor;
 - f) poticanje drugih učenika na neprihvatljiva ponašanja;
 - g) uznemiravanje učenika ili radnika škole odnosno druge aktivnosti koje izazivaju nelagodu u drugih osoba, nakon što je učenik na to upozoren;
 - h) korištenje nedopuštenih izvora podataka u svrhu prepisivanja.

- (3) **Težim neprihvatljivim ponašanjima** iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
- a) ometanje odgojno-obrazovnog rada na način da je onemogućeno njegovo daljnje izvođenje;
 - b) povreda dostojanstva druge osobe omalovažavanjem, vrijeđanjem ili širenjem neistina i glasina o drugome učeniku ili radniku škole;
 - c) unošenje ili konzumiranje psihoaktivnih sredstava u prostor škole ili na drugo mjesto gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
 - d) dovođenje ili pomaganje prilikom dolaska neovlaštenim osobama koje su nanijele štetu osobama ili imovini u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
 - e) namjerno uništavanje imovine nanošenjem veće štete u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
 - f) prikrivanje nasilnih oblika ponašanja;
 - g) udaranje, sudjelovanje u tučnjavi i druga ponašanja koja mogu ugroziti sigurnost samog učenika ili druge osobe, ali bez težih posljedica;
 - h) korištenje ili zlouporaba podataka drugog učenika iz pedagoške dokumentacije;
 - i) klađenje ili kockanje u prostorima škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
 - j) prisvajanje tuđe stvari.
- (4) **Teškim neprihvatljivim ponašanjima** iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
- a) izazivanje i poticanje nasilnog ponašanja (npr. prenošenje netočnih informacija koje su povod za nasilno ponašanje, skandiranje prije ili tijekom nasilnog ponašanja, snimanje događaja koji uključuje nasilno ponašanje i slična ponašanja);
 - b) nasilno ponašanje koje nije rezultiralo težim posljedicama;
 - c) krivotvorenje ispričnica ili ispitnih materijala;
 - d) neovlašteno korištenje tuđih podataka za pristup elektroničkim bazama podataka škole bez njihove izmjene;
 - e) krađa tuđe stvari;
 - f) poticanje grupnoga govora mržnje;
 - g) uništavanje službene dokumentacije škole;
 - h) prisila drugog učenika na neprihvatljivo ponašanje ili iznuda drugog učenika (npr. iznuđivanje novca);
 - i) unošenje oružja i opasnih predmeta u prostor škole ili drugdje gdje se održava odgojno-obrazovni rad.
- (5) **Osobito teškim neprihvatljivim ponašanjima** iz stavka 1. ovoga članka smatra se:
- a) krivotvorenje pisane ili elektroničke službene dokumentacije škole;
 - b) objavljivanje materijala elektroničkim ili drugim putem, a koji za posljedicu imaju povredu ugleda, časti i dostojanstva druge osobe;
 - c) teška krađa odnosno krađa počinjena na opasan ili drzak način, obijanjem, provaljivanjem ili svladavanjem prepreka da se dođe do stvari;
 - d) ugrožavanje sigurnosti učenika ili radnika škole korištenjem oružja ili opasnih predmeta u prostoru škole ili na drugome mjestu gdje se održava odgojno-obrazovni rad;
 - e) nasilno ponašanje koje je rezultiralo teškim emocionalnim ili fizičkim posljedicama za drugu osobu.

Članak 4.

- (1) Pedagoška mjera izriče se i zbog neopravdanih izostanaka s nastave.
- (2) Izostanak s nastave, u slučaju pravodobnog zahtjeva roditelja, može odobriti:
 - učitelj/nastavnik za izostanak tijekom nastavnoga dana,
 - razrednik za izostanak do tri (pojedinačna ili uzastopna) radna dana,
 - ravnatelj za izostanak do sedam (uzastopnih) radnih dana,
 - učiteljsko/nastavničko vijeće za izostanak do petnaest (uzastopnih) radnih dana.
- (3) Roditelj može, više puta godišnje, opravdati izostanak svoga djeteta u trajanju do tri radna dana, a za koje nije pravodobno podnesen zahtjev za odobrenjem sukladno stavku 2. ovoga članka.

- (4) Opravdanost izostanka s nastave zbog zdravstvenih razloga u trajanju duljem od tri radna dana uzastopno dokazuje se liječničkom potvrdom.
- (5) Izostanak učenika s nastave može se opravdati i odgovarajućom potvrdom nadležne institucije, ustanove ili druge nadležne fizičke ili pravne osobe (Ministarstvo unutarnjih poslova, sud, nadležni centar za socijalnu skrb, ustanova u koju je učenik uključen zbog pružanja pomoći ili dijagnostike, škola s umjetničkim programima, škola stranih jezika, učenički dom, sportski klub, kulturno-umjetničko društvo, kazalište u koje je učenik uključen, specijalistička ordinacija u kojoj je obavljen pregled ili dijagnostička pretraga i drugo), uključujući i e-potvrdu o narudžbi za pregled u zdravstvenoj ustanovi.
- (6) Neopravdanim izostankom smatra se izostanak koji nije odobren ili opravdan sukladno odredbama stavka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka.
- (7) Načini opravdavanja izostanaka učenika i primjereni rok javljanja o razlogu izostanka uređuju se statutom škole.

Članak 5.

- (1) U postupku izricanja pedagoških mjera učitelji/nastavnici, stručni suradnici i ravnatelj (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) dužni su voditi računa o dobi učenika, njegovoj psihofizičkoj razvijenosti i osobinama, ranijem ponašanju, okolnostima koje utječu na učenikov razvoj, okolnostima u kojima se neprihvatljivo ponašanje dogodilo te drugim okolnostima.
- (2) Prije izricanja mjere učeniku se mora omogućiti savjetovanje s odgojno-obrazovnim radnikom te izjašnjavanje o činjenicama i okolnostima koje su važne za donošenje odluke o opravdanosti izricanja pedagoške mjere. Roditelj mora biti informiran o neprihvatljivom ponašanju, načinu prikupljanja informacija, prikupljenim informacijama koje su važne za donošenje odluke o izricanju pedagoške mjere.
- (3) Mjera se može izreći i bez izjašnjavanja učenika ako se učenik bez opravdanoga razloga ne odazove pozivu razrednika ili druge ovlaštene osobe.
- (4) Mjera se može izreći i bez informiranja roditelja, što je propisano stavkom 2. ovoga članka, ako se roditelj ne odazove ni pisanom pozivu na razgovor.
- (5) Pedagoška mjera opomene i ukora mora se izreći najkasnije u roku od 15 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.
- (6) Pedagoška mjera strogog ukora učeniku osnovne škole, odnosno opomene pred isključenje učeniku srednje škole, mora se izreći najkasnije u roku od 30 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.
- (7) Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu učeniku osnovne škole, odnosno isključenja iz srednje škole, mora se izreći najkasnije u roku od 60 dana od dana saznanja za neprihvatljivo ponašanje učenika zbog kojeg se izriče.
- (8) Pedagoška mjera mora se izreći u roku od 15 dana ako je učenik rješenjem ravnatelja privremeno udaljen iz odgojno-obrazovnog procesa. Vrijeme privremenog udaljavanja iz odgojno-obrazovnog procesa ne smatra se neopravdanim izostankom učenika.

Članak 6.

- (1) Svako izricanje pedagoške mjere temelji se na bilješkama iz pedagoške dokumentacije i/ili službenim bilješkama stručnih suradnika i/ili ravnatelja, a ako je potrebno i na mišljenjima drugih nadležnih institucija.
- (2) Prije izricanja pedagoške mjere odgojno-obrazovni radnici škole dužni su međusobno se konzultirati, kontaktirati roditelja učenika, a ako je potrebno mogu se konzultirati i sa školskim liječnikom, drugim stručnjakom ili nadležnim centrom za socijalnu skrb radi upoznavanja osobina i mogućnosti učenika te uklanjanja uzroka koji sprečavaju ili otežavaju njihov pravilan razvoj kako bi se ublažili rizični i pojačali zaštitni čimbenici u razvoju učenika.
- (3) U obrazloženju pedagoške mjere navest će se mjesto, vrijeme i način na koji je došlo do neprihvatljivog ponašanja te posljedice koje su nastupile ili su mogle nastupiti. Obrazloženje mora sadržavati i podatke o prethodno poduzetim preventivnim mjerama te prijedloge za pružanje pomoći i potpore učeniku s ciljem otklanjanja uzroka neprihvatljivog ponašanja.

Članak 7.

- (1) Pedagoška mjera opomene izriče se nakon drugog evidentiranog lakšeg neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 2. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 0,5% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.
- (2) Pedagoška mjera ukora izriče se zbog težeg neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 3. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 1% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.
- (3) Pedagoška mjera strogog ukora za učenika osnovne škole, odnosno opomena pred isključenje za učenika srednje škole, izriče se zbog teškog neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 4. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 1,5% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.
- (4) Pedagoška mjera preseljenja u drugu školu za učenika osnovne škole, odnosno isključenje iz škole za učenika srednje škole, izriče se zbog osobito teškog neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 5. ovoga pravilnika ili u slučaju da je učenik neopravdano izostao više od 2% nastavnih sati od ukupnoga broja sati u koje je trebao biti uključen tijekom nastavne godine.

Članak 8.

- (1) Učeniku kojemu je već izrečena pedagoška mjera iz članka 7. stavka 1. ili 2. ovoga pravilnika ponavlja se prethodno izrečena pedagoška mjera u slučaju neprihvatljivog ponašanja manje ili iste težine za koje mu još nije izrečena pedagoška mjera. Ista pedagoška mjera može se izreći najviše dva puta tijekom školske godine. U slučaju da se učenik ponovno neprihvatljivo ponaša, izriče se pedagoška mjera sljedeće težine.
- (2) Učeniku kojemu je već izrečena jedna od pedagoških mjera iz članka 7. stavka 1. ili 2. ovoga pravilnika izriče se sljedeća teža mjera u slučaju ponavljanja neprihvatljivog ponašanja za koju mu je već izrečena pedagoška mjera.
- (3) Učeniku kojemu je već izrečena pedagoška mjera iz članka 7. stavka 3. ovoga pravilnika izriče se pedagoška mjera iz članka 7. stavka 4. ovoga pravilnika u slučaju bilo kojega neprihvatljivog ponašanja iz članka 3. stavka 4. ovoga pravilnika, odnosno dva neprihvatljiva ponašanja iz članka 3. stavka 2 i 3. ovoga pravilnika.
- (4) Učeniku osnovne škole kojem je izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu, a koji se i dalje neprimjereno ponaša, može se, sukladno odredbama ovog pravilnika izreći pedagoška mjera izuzev mjere preseljenja u drugu školu.

Članak 9.

Škole su dužne uskladiti odredbe statuta s odredbama ovoga pravilnika u roku od 60 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 10.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

MINISTAR
prof. dr. sc. Vedran Mornar

KLASA: 602-02/15-06/00087
URBROJ: 533-25-15-0008

Zagreb, 31. kolovoza 2015.

Napomena: na snazi od 10.9.2015. uz izmjene od 28.12.2016.